XX Letnia Szkoła Historii Najnowszej IPN – 7–12 września 2026 r.

Datum	25.8.2026
Subjekt	Instytut Pamięci Narodowej
Region	Poland
Kategorie	State institutions, Conferences and trade fairs, Science and research

W dniach 7–12 września 2026 r. w ośrodku konferencyjnym w Palczewie koło Warki odbędzie się jubileuszowa, XX edycja Letniej Szkoły Historii Najnowszej IPN. Jest to najdłużej organizowana przez Instytut Pamięci Narodowej konferencja naukowa, której początki sięgają 2007 r. Dotychczasowe dwadzieścia edycji Letniej Szkoły Historii Najnowszej IPN zgromadziło ponad 350 młodych adeptów nauki z różnych ośrodków akademickich w Polsce.

W tegorocznej edycji Szkoły weźmie udział dwunastu studentów i doktorantów wydziałów historycznych, którzy w swoich badaniach podejmują problematykę związaną z najnowszymi dziejami Polski.

Program obejmuje wykłady, warsztaty oraz seminaria naukowe. Każdy z uczestników zobowiązany jest do przygotowania dwudziestominutowego wystąpienia poświęconego prowadzonym przez siebie badaniom, które następnie staje się przedmiotem dyskusji podczas seminariów. Do ich prowadzenia zapraszani są specjaliści zajmujący się tematyką podejmowaną przez uczestników.

Pokłosiem wydarzenia jest publikacja wygłoszonych w trakcie szkoły referatów w oddzielnej, recenzowanej serii wydawniczej IPN – „Studia z historii najnowszej Polski”.

Koordynatorami XX Letniej Szkoły Historii Najnowszej IPN są dr hab. Władysław Bułhak oraz dr Sylwia Szyc.

Program konferencji

7 września 2026, poniedziałek

- **12.00** – wyjazd z Warszawy do ośrodka (parking pod Pałacem Kultury i Nauki, od strony „Kinoteki”)
- **14.00–14.45** – obiad
- **14.45–16.45** – wykład inauguracyjny
  - **dr Sebastian Pilarski** (dyrektor Biura Badań Historycznych IPN): „Między obojętnością a niechęcią. Przyczyny i konsekwencje konfliktu polsko-czechosłowackiego w okresie międzywojennym”
- **16.45–17.00** – przerwa
- **17.00–18.40** – seminarium, prowadzenie: **dr Sebastian Pilarski**
  - **Magdalena Kaczmarek:** Narracje o Ochotniczej Legii Kobiet w prasie dwudziestolecia międzywojennego
  - **Krzysztof Kaniewski:** ,,Byliśmy, jesteśmy, będziemy!” Testament Chrobrego w myśli polskich narodowych radykałów w latach 1939–1945

19.00 – kolacja

8 września 2026, wtorek

- **8.00-9.00** – śniadanie
- **9.00–11.00** – **wykład: dr Marek Hańderek** – Komunistyczna Polska w międzynarodowych misjach stabilizacyjnych: rola w Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych w Korei
- **11.00–11.20** – przerwa
- **11.20–13.10** – seminarium, prowadzenie: **dr Marek Hańderek**
    - **Julia Hryniewiecka-Gertner:** „Chyba marzyło mu się zostać dyplomatą…" – rzecz o pułkowniku Zdzisławie Bibrowskim w Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych w Korei (1953-1954)
    - **Szymon Wachowicz:** Marian Mozgawa (1925-2005) – biografia funkcjonariusza aparatu bezpieczeństwa PRL
- **13.10–14.30** – obiad
- **14.30–16.30 wykład: dr Grzegorz Wołk** – Esbecki kontrwywiad na tropie opozycji. O zapomnianym historiograficznie Departamencie II MSW uwag kilka
- **16.30–16.50** – przerwa
- **16.50–18.30** – seminarium, prowadzenie: **dr Grzegorz Wołk**
    - **Michał Lewandowski:** Akademickie koła prowincjonalne w Krakowie w latach 1945–1948
    - **Stefania Sikorska:** Narracja polityczna obchodów 1 Maja w Zielonej Górze w latach 1956–1989
- **18.45** – kolacja

9 września 2026, środa

- **8.00-9.00** – śniadanie
- **9.00–11.00 – wykład: dr hab. Piotr Majewski –** „Przestrzenne ujęcie procesów społecznych". Z badań nad (od)budową polskich miast w XX w.
- **11.00–11.20** – przerwa
- **11.20–12.10** – seminarium, prowadzenie: **dr hab. Piotr Majewski**
    - **Józef Świderczuk: Od stuły do cywila. Prozopograficzna analiza przypadków porzucenia kapłaństwa w archidiecezji poznańskiej w świetle dokumentów IPN**
- **12.10–13.30** – obiad
- **13.30–14.20** – **seminarium**, prowadzenie: **dr Rafał Opulski**
    - **Arkadiusz Gołębiewski:** Piłkarz jako bohater Polski Ludowej? Reprezentanci Polski po X Mistrzostwach Świata w 1974 r. między społecznym uznaniem a politycznym wykorzystaniem
- **14.20–14.40** – przerwa
- **14.40–16.40 – wykład: dr Rafał Opulski** – Nadzór partii komunistycznej nad propagandą w PRL – struktury, mechanizmy i narzędzia kontroli
- **16.40–17.00** – przerwa
- **17.00–18.30** – **zajęcia warsztatowe: dr Sylwia Szyc** – Archiwa, biblioteki i zbiory cyfrowe – gdzie szukać źródeł do badań nad PRL?
- **18.30** – kolacja

10 września 2026, czwartek

- **8.00-9.00** – śniadanie
- **9.00–11.00 – wykład: dr Aleksandra Namysło** – Źródła do badań nad stosunkami polsko-żydowskimi w czasie II wojny światowej. Problemy z ich weryfikacją i interpretacją
- **11.00–11.20** – przerwa
- **11.20–13.50 –** seminarium, prowadzenie: dr Aleksandra Namysło

    - **Aleksandra Kustra:** Ofiary eksperymentów medycznych w KL Auschwitz-Birkenau: doświadczenie obywateli polskich w kontekście działalności Josefa Mengelego
    - **Patrycja Gustaw:** Obraz Ludobójstwa w przekazie medialnym procesu norymberskiego
    - **Paulina Pietrzak:** Cena koalicji. Sprawa katyńska jako instrument likwidacji podmiotowości RP w relacjach Wielkiej Trójki z ZSRR
- **13.50–15.00 –** obiad
- **15.00–17.00 – wykład: prof. Mirosław Szumiło** – Elita władzy w „Polsce Ludowej"
- **17.00–17.20** – przerwa
- **17.20–18.10** – seminarium, prowadzenie: **prof. Mirosław Szumiło**
    - **Hubert Trygub:** Prawne mankamenty sukcesji SdRP po PZPR a mechanizm transferu majątku do spółek komercyjnych w województwie poznańskim (1989–1991)
- **18.30** – kolacja

11 września 2026, piątek

- **8.00–9.00** – śniadanie
- **9.00–11.00 – zajęcia warsztatowe: dr Witold Bagieński** – Archiwum Cyfrowe IPN – przewodnik po zasobach i narzędziach wyszukiwania
- **11.00–11.15** – przerwa
- **11.15–13.15 – wykład: dr Justyna Dudek** – Kobiety w strukturach aparatu bezpieczeństwa w latach 1944–1989 – rekonesans badawczy
- **13.15–14.00** – obiad
- **14.00–16.00** – **wykład: dr Tomasz Krok** – „Targowica", „Afera TUN" i inne sprawy operacyjne komunistycznego aparatu bezpieczeństwa wobec funkcjonariuszy przedwojennych służb mundurowych
- **16.00–16.15** – przerwa
- **16.15–18.00 – zajęcia warsztatowe: dr hab. Władysław Bułhak, dr Przemysław Gasztold** – Sztuka pisania artykułów naukowych: dobre praktyki i typowe błędy
- **18.00 – uroczyste wręczenie dyplomów**
- **18.30** – kolacja

12 września 2026, sobota

- **8.00–9.00** – śniadanie
- **9.15** – wyjazd do Warszawy

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/240234,XX-Letnia-Szkola-Historii-Najnowszej-IPN-712-wrzesnia-2026-r.html